

Bolagsstyrningsrapport för verksamhetsåret 2018

Green Cargo AB ägs till 100 procent av svenska staten och förvaltas av enheten för statligt ägande på Näringsdepartementet. Green Cargo har inget särskilt samhällsuppdrag beslutat av riksdagen utan verksamheten bedrivs på affärsmässiga villkor.

BOLAGSSTYRNING

Green Cargo styrs utifrån såväl externa som interna regelverk.

Green Cargos externa regelverk:

- Lagar och tillstånd
- Statens ägarpolicy 2016 med tillhörande riktlinjer för extern rapportering och riktlinjer för ersättning och andra ersättningsvillkor
- Svensk kod för bolagsstyrning (Koden)

Green Cargos interna regelverk:

- Bolagsordning
- Styrelsens arbetsordning, vd-instruktion samt instruktion för den ekonomiska rapporteringen
- Green Cargos Code of Conduct för leverantörer
- Koncernpolicyer
- Styrande dokument
- Green Cargos värderingar

Statens ägarpolicy redogör regeringen för sin inställning i viktiga principfrågor avseende bolagsstyrningen av samtliga statligt ägda bolag. Bland annat har beslutats att alla statligt majoritetsägda bolag ska tillämpa koden för bolagsstyrning. Koden tillämpas enligt principen "följ eller förklara", vilket innebär att avvikelser från Koden är tillåtna men måste förklaras..

Green Cargos bolagsordning, tidigare bolagsstyrningsrapporter och bolagsstämmoprotokoll finns tillgängliga på www.greencargo.com under "Bolagsstyrning".

AVVIKELSER FRÅN KODEN

Green Cargo tillämpar Koden. De avvikelser som bolaget gör beror på att Green Cargo är helägt av svenska staten. Avvikelser har skett från följande kodregler:

Kodregel 1.2-1.3 och 2.1-2.7, 8.1 och 10.2

Kodkrav: Bolaget har en valberedning som representerar bolagets aktieägare.

Avvikelse: Valberedning finns inte inrättad.

Förklaring: Valberedning ersätts av ägarens nomineringsprocess.

Kodregel 4.5-4.6

Kodkrav: Bolagsstyrningsrapporten ska innehålla uppgifter om styrelseledamöter är oberoende i förhållande till större aktieägare.

Avvikelse: Beroendeförhållandet till större aktieägare redovisas inte

Förklaring: Statens ägarpolicy anger att den relevanta bestämmelsen i Koden i huvudsak syftar till att skydda minoritetsägare i bolag med spritt ägande. I statligt helägda bolag saknas därför skäl att redovisa sådant oberoende.

Kodregel 8

Kodkrav: Styrelsen ska årligen utvärdera sitt eget och vd:s arbete.

Avvikelse: Utvärdering av vd:s arbete har inte skett.

Förklaring: Under 2018 genomfördes ingen utvärdering av vd:s arbete eftersom dåvarande vd slutade 7 juli 2018 och under återstoden av året var vd tillförordnad.

ÄGARSTYRNING

Bolagen med statligt ägande styrs liksom privatägda bolag med aktiebolagslagen (2005:551) som övergripande ramverk och bolagsstämman som bolagets högsta beslutande organ. Bolagets styrelse ansvarar för bolagets organisation och förvaltningen av bolagets angelägenheter. I detta ingår att fortlöpande bedöma bolagets ekonomiska situation och att se till att bolaget har en betryggande internkontroll. Den löpande verksamheten sköts av bolagets ledning. Ägaren utövar sina rättigheter som aktieägare på bolagsstämman och har bland annat fastställt Green Cargos bolagsordning och finansiella mål. Green Cargos bolagsordning anger att bolaget ska tillhandahålla logistik- och godstransporttjänster till nationella och internationella kunder i huvudsak inom järnvägsområdet.

Ägarens ekonomiska mål för Green Cargo är:

- Lönsamhet: Avkastning på operativt kapital 10 procent.
- Kapitalstruktur: Nettoskuldssättningsgrad 0,6–0,9.
- Utdelning: 50 procent av årets vinst efter skatt med beaktande av nettoskuldssättningsgraden.

Mål för hållbart företagande

Svenska staten kräver att alla bolag med statligt ägande ska ha målsättningar för hållbart företagande. Målen ska vara relevanta för den verksamhet som bedrivs, mätbara och tillräckligt ambitiösa. Green Cargos mål för hållbart företagande är långsiktiga och siktar på 2020 med basår 2013:

- Samtliga diesellok ska ha tomgångsreglage installerade (2020).
- Nya regler för tomgångskörning av dieselloken tas fram och samtliga förare utbildas.
- Lokförarna ska utbildas i ECO-driving (från 300 stycken 2013) (2020).
- Antalet olyckor ska halveras (2020) (från 300 år 2013).
- Sjukfrånvaron ska långsiktigt vara under 4 procent (2020).
- Andelen kvinnor i ledande befattningar ska öka med 50 procent (2020) (från 17 procent 2013).

BOLAGSSTÄMMA

Bolagsstämman är bolagets högsta beslutande organ, där aktieägarens inflytande utövas. De ärenden som ska behandlas på bolagsstämman regleras av aktiebolagslagen. Årsstämma ska enligt aktiebolagslagen hållas årligen. Enligt Statens ägarpolicy

ska årsstämma hållas senast den 30 april. Riksdagens ledamöter har rätt att delta vid stämman och i anslutning till denna ställa frågor. Därtill ska allmänheten erbjudas möjlighet att delta vid stämman. Årsstämman ska bland annat utse styrelse och revisorer, besluta om arvode till dessa samt fastställa resultat- och balansräkning. På årsstämman ska även styrelsen presentera förslag till principer för ersättning till ledande befattningshavare. Stämmans beslut fattas med enkel majoritet av de angivna rösterna. Vid beslut om ändring av bolagsordningen krävs dock kvalificerad majoritet.

ÅRSSTÄMMA

Årsstämman för Green Cargo AB 2018 hölls den 23 april 2018. Stämman var öppen för allmänheten. Protokoll från årsstämman finns tillgängligt på Green Cargos webbplats.

Vid årsstämman beslutade stämman nyval av styrelseledamöterna Henrik Högsgaard, Michael Thorén och Jan Sundling samt omval av styrelseledamöterna Margareta Alestig Johnson, Anna Elgh, Ann-Christine Hvittfeldt och Ingvar Nilsson. Jan Sundling valdes av stämman till styrelsens ordförande.

Årsstämman fastställde den av styrelsen och verkställande direktören avgivna årsredovisningen för 2017, samt beviljade styrelsens ledamöter och verkställande direktören ansvarsfrihet för verksamhetsåret 2017. Årsstämman beslutade också, i enlighet med styrelsens förslag, att ingen utdelning skulle lämnas till ägaren.

Årsstämman beslutade vidare om att anta riktlinjer för ersättning till ledande befattningshavare.

Nästa årsstämma för Green Cargo AB äger rum den 29 april 2019 i Solna.

PROCESS FÖR STYRELSE NOMINERING

För bolag som är helägda av svenska staten tillämpas en nomineringsprocess som ersätter Kodens regler om tillsättning av styrelseledamöter. Styrelsenomineringsprocessen inom Regeringskansliet koordineras av Näringsdepartementet. Av Statens ägarpolicy framgår att för varje bolag analyseras kompetensbehovet utifrån bolagets verksamhet, situation och framtida utmaningar, styrelsens sammansättning samt genomförda styrelseutvärderingar. I Regeringskansliets arbete med styrelse nomineringsprocessen ingår dessutom en löpande egen utvärdering av samtliga statligt ägda bolagsstyrelser. Därefter fastställs eventuella rekryteringsbehov och rekryteringsarbetet inleds. När processen avslutats offentliggörs nomineringarna enligt Kodens bestämmelser, med undantag av uppgift om oberoende, på bolagets webbplats.

STYRELSEN

Enligt bolagsordningen ska styrelsen bestå av lägst tre och högst åtta ledamöter, utan suppleanter. Dessutom har arbetstagarorganisationerna, enligt svensk lag, rätt att utse ordinarie ledamöter med suppleanter. Green Cargos chefsjurist är styrelsens sekreterare. Verkställande direktör ingår inte i styrelsen, men är föredragande vid styrelsens sammanträden. Ingen av styrelseledamöterna ingår i företagsledningen. Beträffande upplysning avseende tillsättning och entledigande av styrelseledamöter hänvisas till reglering genom statens ägarpolicy.

Styrelsens arbete och ansvar

Green Cargos styrelse ansvarar enligt aktiebolagslagen och Statens ägarpolicy för bolagets organisation och förvaltning av bolagets verksamhet. Styrelsen fastställer årligen en arbetsordning för styrelsens arbete, en instruktion avseende arbets- och ansvarsfördelning mellan styrelsen och verkställande direktören samt instruktion för ekonomisk rapportering till styrelsen. Styrelsens uppgifter är bland annat att fastställa bolagets övergripande strategier och mål, samt tillse att det finns ändamålsenliga system för uppföljning och kontroll av bolagets verksamhet och de risker för bolaget som dess verksamhet är förknippad med. Styrelsen sköter bolaget på ett hållbart och ansvarsfullt sätt i syfte att säkerställa långsiktigt värdeskapande. Ordförandens uppgifter och information till styrelsen regleras i arbetsordningen.

Enligt styrelsens arbetsordning ska utöver konstituerande styrelsemöte avhållas minst sex ordinarie styrelsemöten per kalenderår. Här tillkommer extra möten, motiverade av händelser av stor vikt. Styrelsen ansvarar för den finansiella rapporteringen och har genom revisionsutskottet regelbundna möten med bolagets revisorer. Därutöver träffar revisorerna hela styrelsen minst en gång per år, då ingen från företagsledningen närvarar. Styrelsen utvärderar fortlöpande sitt och den verkställande direktörens arbete och behandlar särskilt denna fråga minst en gång per år.

Styrelsens sammansättning

Fram till årsstämman den 23 april 2018 bestod Green Cargos styrelse av sju stämموvalda ledamöter, inklusive ordföranden. Från och med årsstämman 2018 består styrelsen av sju stämموvalda ledamöter. Därutöver hade styrelsen två ordinarie arbetstagarrepresentanter med två suppleanter.

På sidan 98 redovisas varje styrelseledamöts ålder, utbildning, huvudsakliga yrkeslivserfarenhet, andra väsentliga uppdrag utanför bolaget och antal år som ledamot i Green Cargos styrelse. Av styrelsens ledamöter är tre kvinnor (43 procent) och fyra män (57 procent). Styrelsen uppnår regeringens målsättning om jämn könsfördelning i enlighet med vad som framgår av Statens ägarpolicy. Arbetstagarrepresentanterna har under 2018 varit fyra män. Genomsnittsåldern på ledamöterna i Green Cargos styrelse, inklusive arbetstagarrepresentanter är 54 år.

Styrelsens ordförande

Styrelsens ordförande väljs av årsstämman. Enligt arbetsordningen för Green Cargos styrelse ska ordföranden tillse att styrelsearbetet bedrivs effektivt och att styrelsen fullgör sina åligganden. Ordföranden ska bland annat organisera och leda styrelsearbetet, ha regelbunden kontakt med verkställande direktör och se till att styrelsen erhåller tillfredsställande informations- och beslutsunderlag för sitt arbete. Styrelsens ordförande ansvarar också för att samordna styrelsens syn i förhållande till ägaren i frågor av avgörande betydelse för bolaget, samt att föra ägardialog avseende uppföljning av hållbarhetsmål och ekonomiska mål och förmedla dessa inom styrelsen.

Styrelsens arbete under 2018

Styrelsen har under 2018 hållit 11 ordinarie sammanträden, ett konstituerande sammanträde och två extra möten. Styrelsen i Green Cargo har under året fortsatt och intensifierat arbetet med de lönsamhetsutmaningar bolaget står inför. Ägaren har under 2018, tillsammans med styrelse och ledning, gjort en strategisk översyn och en självkritisk genomlysning av bolaget. Översynen var startskottet för det effektiviseringsprogram och förändringsprojekt som startades upp efter sommaren – Förändringsresan. Programmet syftar till att driva ett systematiskt förbättringsarbete där Green Cargo prioriterar åtgärder inom ledning, processer och kundtillfredsställelse för ökad kontroll, kvalitet och lönsamhet.

Styrelsen har under 2018 bland annat hanterat följande huvudfrågor:

- Förändringsresan
- Investeringar i nya Transmontana-lok
- Riskhantering och riskvärdering
- Finansiella rapporter
- Rapportering från intern- och externrevision
- Säkerhet
- Punktlighet
- Rekrytering av vd
- Ägarens genomlysning
- Lönsamhet i kundavtal

Styrelse, styrelsefunktion och närvaro under 2018

Av årsstämman valda ledamöter	Huvudstyrelse	Närvaro styrelsemöte	Invald år	Närvaro revisionsutskott
Lennart Pihl	Ordförande	3/11		2/5
Margaretha Alestig Johnson	Ledamot (ordf. RU)	11/11		5/5
Anna Elgh	Ledamot	10/11		
Ann-Christine Hvittfeldt	Ledamot	11/11		
Ingvar Nilsson	Ledamot	10/11		3/5
Tryggve Sthen	Ledamot	3/11		
Erik Tranaeus	Ledamot	3/11		2/5
Jan Sundling	Ordförande	8/11	2018	
Henrik Höjsgaard	Ledamot	8/11	2018	
Mikael Thorén	Ledamot	8/11	2018	3/5
Arbetstagarrepresentanter				
Jonas Blomqvist	Arbetstagarrep.	11/11		
Anders Gustafsson	Suppleant	7/11		
Jerker Liljeberg	Suppleant	6/11		
Donny Sjöberg	Arbetstagarrep.	11/11		

Styrelsens utskottsarbete

Green Cargos styrelse har revisionsutskott och ersättningsutskott. Utskotten bereder frågor inför styrelsens möten. Riktlinjer för utskottens arbete finns i respektive utskotts arbetsordning. Revisionsutskottet har i uppgift att bland annat svara för

kvalitetssäkring och beredning av företagets finansiella rapporter samt att hålla en löpande dialog med bolagets revisorer.

Revisionsutskottet har under 2018 haft fem protokollförda möten. Revisionsutskottet har under året bland annat hanterat finansiella rapporter, löpande riskrapportering, internkontroll och externrevisorernas avrapportering av intern kontroll. Utskottet har också utvärderat intern- och externrevisorer, granskat och övervakat externrevisorns opartiskhet och självständighet samt granskat att externa revisorn inte tillhandahållit rådgivningstjänster som påverkat opartiskheten. Utskottet har därefter lämnat rekommendation till val av extern revisor på årsstämman. I revisionsutskottet ingår sedan konstituerande styrelsemöte 2018 styrelseledamöterna Margareta Alestig Johnson, Ingvar Nilsson och Michael Thorén. Utskottet har utsett Margareta Alestig Johnson, att vara ordförande.

Ersättningsutskottets uppgift är att bereda frågor om ersättning och andra anställningsvillkor för ledande befattningshavare. Därutöver ska utskottet utvärdera efterlevnaden av beslut rörande ersättning som fattas av årsstämman. Ersättningsutskottet har haft tre möten under 2018. Ersättningsutskottet har under året bland annat rekryterat en ny VD, Ted Söderholm, med startdatum 7 januari 2019. I utskottet ingår sedan konstituerande styrelsemöte 2018 styrelseledamöterna Jan Sundling, Henrik Höjsgaard och Michael Thorén. Utskottet har utsett Jan Sundling, att vara ordförande.

Utvärdering av styrelsearbetet 2018

Styrelsens har under året, på styrelseordförandes initiativ, utvärderats genom en systematisk och strukturerad process av extern oberoende part. Utvärderingen syftar bland annat till att få fram ett bra underlag för styrelsens eget utvecklingsarbete. Resultatet av utvärderingen redovisas för styrelsen och av styrelsens ordförande till ägaren. Styrelsen fastställer utifrån utvärderingen åtgärder för att utveckla styrelsens arbetsformer och effektivitet.

Styrelsens ersättning

Styrelsens arvoden bestäms av årsstämman. Till styrelsens ordförande utgår arvode med 410 000 kronor och till varje ledamot med 160 000 kronor. Vid Green Cargos årsstämma beslutades också i enlighet med Statens ägarpolicy att arvode inte utgår till styrelseledamot som är anställd av Regeringskansliet eller till arbetstagarrepresentant. Till revisionsutskottets ordförande beslutades ett arvode om 55 000 kronor och till utskottets ledamöter vardera 40 000 kronor. Till ersättningsutskottet utgår inget arvode.

VERKSTÄLLANDE DIREKTÖR OCH KONCERNLEDNING

Styrelsen tillsätter verkställande direktör i bolaget. Den 9 juli 2018 tillträdde finansdirektören Erik Johansson som tillförordnad verkställande direktör och koncernchef. Den verkställande direktören ansvarar för den löpande förvaltningen av bolaget enligt styrelsens riktlinjer och anvisningar. Inom de ramar som styrelsen fastslagit leder verkställande direktören verksamheten

samt håller styrelsens ordförande kontinuerligt informerad om väsentliga affärshändelser. Verkställande direktören ska organisera bolagets ledning så att ändamålsenlig styrning och kontroll av verksamheten uppnås. Övriga medlemmar i koncernledningen utses av verkställande direktören. Koncernledningen är ett informations-, diskussions- och beslutsforum för koncerngemensamma frågor. Koncernledningens möten leds av verkställande direktören och sammanträden sker månatligen. Green Cargos koncernledning, inklusive verkställande direktör, redovisas närmare på sidan 100.

Ersättning till ledande befattningshavare

På Green Cargos årsstämma den 23 april 2018 beslutade ägaren om riktlinjer för ersättning och andra anställningsvillkor för ledande befattningshavare. Avseende ersättning och andra anställningsvillkor ska Green Cargo tillämpa de principer som beslutats av regeringen den 22 december 2016 fastställda "Riktlinjer för anställningsvillkor för ledande befattningshavare i bolag med statligt ägande". Motsvarande principer tillämpas i Green Cargos dotterbolag. Green Cargo tillämpar inte rörlig ersättning för ledande befattningshavare.

Dotterbolag och intressebolag

Green Cargo hade sex dotterbolag vid utgången av 2018; TGOJ Trafik Aktiebolag, Green Cargo Loco & Wagon Trading AB, Green Cargo Fastigheter AB, Green Cargo Händelö AB, Nordisk Transport Rail Aktiebolag och Green Cargo Norge AS. Green Cargo Norge AS, är i sin tur moderbolag till Green Cargo Terminaltjänster AS och Green Cargo Togdrift AS. Green Cargo har även ett intressebolag SeaRail OY, i vilket Green Cargo inte har bestämmande inflytande. I samtliga dotterbolag i koncernen finns någon ur Green Cargos koncernledning representerad i styrelsen.

REVISORER

Extern revision

Enligt Statens ägarpolicy och revisionsförordningen som gällde vid årsstämman 2018 är det bolagets styrelse som lämnar förslag till val av revisor efter rekommendation från revisionsutskottet. Det slutliga beslutet av val av revisorer fattades av ägaren på årsstämman.

Revisorns uppgift är att granska bolagets och koncernens finansiella rapportering samt styrelsens och verkställande direktörens förvaltning av bolaget. Vid Green Cargos årsstämma den 23 april 2018 valdes revisionsbolaget KPMG till revisorer. Revisionsuppdraget gäller till utgången av årsstämman 2019. KPMG utsåg auktoriserad revisor Jenny Jansson till huvudansvarig revisor. Jenny Jansson har inte haft uppdrag i andra bolag som påverkar oberoendet som revisor i Green Cargo. Till revisorer och revisionsbolag har arvode utgått för revision och för revisionsnära rådgivning.

STYRELSENS RAPPORT OM INTERN KONTROLL AVSEENDE DEN FINANSIELLA RAPPORTERINGEN

Kontrollmiljö

Kontrollmiljön utgör basen för den interna kontrollen avseende den finansiella rapporteringen. Kontrollmiljön innefattar ramverket med organisation, beslutsvägar, befogenheter och ansvar som dokumenterats och kommunicerats i styrande dokument. Exempel på sådana dokument inom Green Cargo är:

- styrelsens arbetsordning med bland annat arbetsfördelningen mellan styrelsen, ordföranden och verkställande direktören,
- instruktion till verkställande direktören med bland annat arbetsuppgifter och rapporteringsskyldighet till styrelsen,
- etikpolicy,
- styrande dokument såsom finanspolicy, riktlinjer för kreditgivning, riktlinjer för investeringar, redovisningshandbok och riktlinjer för rapportering,
- besluts- och attestregler finns dokumenterade med beloppsgränser såväl som delegeringsrätter, och
- funktionsbeskrivningar som anger ansvarsfördelningen mellan avdelningar och befattningsbeskrivningar som anger det individuella ansvaret.

Riskbedömning

Green Cargo har gjort en riskanalys av posterna i balans- och resultaträkning för Green Cargo-koncernen. I analysen för 2018 applicerades en ansats där fokus i första hand låg på poster där det existerade en risk för felaktiga belopp överstigande 20 MSEK. För dessa poster identifierades även källan för respektive risk. Varje post bedömdes utifrån specifika kriterier, såsom exempelvis volatilitet, subjektivitet och komplexitet. Ingen av de identifierade riskerna bedömdes som hög. Utförd riskbedömning utvärderas löpande. I samband med föreslaget inrättande av en oberoende internrevisionsfunktion, kommer det bedömda maximala beloppet, rutiner samt bedömningar för riskbedömning att ses över.

Kontrollaktiviteter

Bolaget har ingen egen separat internkontrollfunktion. Riskbedömningen är utgångspunkten för att identifiera de kontroller som företaget måste ha i syfte att förhindra de mest väsentliga riskerna eller att minimera riskernas konsekvenser. Riskanalyser har utförts under 2018 i enlighet med tidigare principer och med den kontrollmiljö som finns tillgängliga. Under 2018 har extern konsult utfört testning av den interna kontrollen i drift-, löne-, bokslut, och intäktsprocessen, generella IT-kontroller, samt i policys och riktlinjer.

Efter utredning i bolaget, och med stöd av bla förordningen 2003:93 för myndigheter, som kan appliceras på statliga bolag, förordar bolaget ett inrättande av en oberoende internrevisionsfunktion. Att internrevisionen skall bedrivas enligt god sed enligt föreskrifterna, att internrevisionen skall arbeta objektivt, oberoende, professionellt, med stor integritet och tillämpa vedertagna arbetsmetoder. Med hänsyn till kravet på oberoende skall arbetet som internrevisor inte förenas med operativt deltagande i den verksamhet som revideras. Bolaget kommer förslå processplan för inrättande av en internrevisionsfunktion till nästkommande RU-möte den 25 april.

Information och kommunikation

Den interna kommunikationen sker genom bolagets intranät, e-post, och arbetsplatsträffar. Alla policies och riktlinjer finns åtkomliga på intranätet. Den externa och interna kommunikationen regleras av en kommunikationspolicy som kompletteras av riktlinjer som reglerar bland annat ansvar, kanaler och kontakter med massmedia. Den externa finansiella ekonomiska rapporteringen produceras av ekonomistaben. Styrelsen godkänner rapporterna och uppdrar åt vd att publicera dessa.

Uppföljning

Varje år upprättas en affärsplan som innehåller både strategi och budget och är nedbruten på avdelningsnivå för uppföljning.

Styrelsen erhåller 10–12 gånger per år en rapport över den finansiella ställningen i jämförelse med både affärsplan och föregående år. Uppföljning görs också av de mål som uppsatts inom områdena Finans, Säkerhet, Kund, Medarbetare och Miljö.

Styrelsen träffar varje år de externa revisorerna för en avrapportering av den externa revisionen omfattande bland annat internkontroll. Styrelsen träffar även revisorerna utan företagsledningen minst en gång per år. Utöver detta har ordförande i Revisionsutskottet en löpande kontakt med den påskrivande revisorn.

Styrelsen erhåller tre gånger per en rapport från extern konsult avseende uppföljning av bolagets interna kontroll. Rapporteringen innehåller både resultat av bolagets självvärdering av utförda kontroller, samt konsultens verifiering av utförda kontroller. Väsentliga brister analyseras och relevanta åtgärder genomförs.

Vinstdisposition

Till årsstämman förfogande (kronor):

Balanserade vinstmedel	507 205 239
Fond för verkligt värde	–18 666 365
Årets resultat	–192 425 179
Summa	296 113 695

Styrelsen föreslår att vinstmedlen disponeras på följande sätt:

I ny räkning överförs	296 113 695
<i>Varav till fond för verkligt värde</i>	<i>–18 666 365</i>